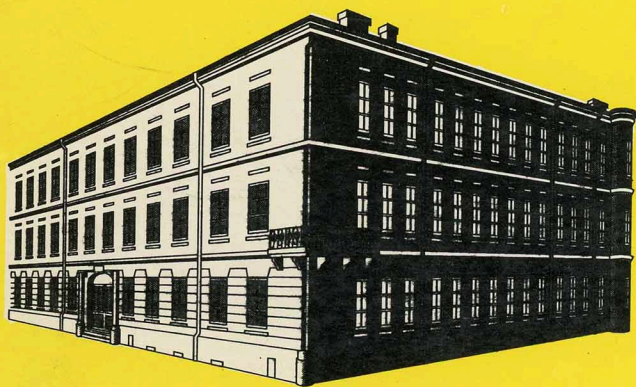

ACTA MVSEI NAPOCENSIS

31
II
ISTORIE
1994

CLUJ-NAPOCA
1995

MUZEUL NAȚIONAL DE ISTORIE A TRANSILVANIEI

ACTA MVSEI NAPOCENSIS

Editura Albastră

Coordonator
Smaranda Derveșteanu

Tehnoredactare computerizată
Manuela Mihăescu

Coperta
Liviu Derveșteanu

Tipărit

Comanda nr. 338
Imprimeria Ardealul Cluj

**ACTA
MVSEI NAPOCENSIS**

31

II

ISTORIE

1994

CLUJ-NAPOCA, 1995

COLEGIUL DE REDACȚIE:

DOINA BOROȘ (conservare, restaurare);
IOAN CIUPEA (istorie contemporană, secretar adjunct de redacție);
NICOLAE CORDOȘ (istorie modernă);
EUGENIA GLODARIU (istorie modernă);
PETRU IAMBOR (istorie medievală);
GHEORGHE LAZAROVICI (redactor responsabil);
STELIAN MÎNDRUȚ (istorie modernă);
FRANCISC PAP (istorie medievală, secretar de redacție);
MARIUS PORUMB (istoria artelor).

Volumul apare cu subsidiile **Ministerului Culturii și ale Fundației Soros Pentru O Societate Deschisă.**

FONDATOR: Acad. CONSTANTIN DAICOVICIU

ACTA MVSEI NAPOCENSIS

Publicația Muzeului Național de Istorie a Transilvaniei.

Orice corespondență se va adresa: Muzeul Național de Istorie a Transilvaniei, 3400 Cluj-Napoca, str. Constantin Daicoviciu 2. Tel. 064/19.56.77

ACTA MVSEI NAPOCENSIS

Publication du Musée National d'Histoire de la Transylvanie.

Toute correspondance sera envoyée à l'adresse: Musée National d'Histoire de la Transylvanie, 3400 Cluj-Napoca, str. Constantin Daicoviciu 2, Roumanie. Tel. 064/19.56.77

CUPRINS

SOMMAIRE - INHALT - CONTENTS

STUDII	9
IOAN - AUREL POP, Relații între Transilvania și Moldova în timpul lui Ștefan cel Mare	11
ANA DUMITRAN, Raporturile între doctrina protestantă și doctrina ortodoxă în secolele XVI - XVII în Transilvania	23
Les rapports entre les doctrines protestante et orthodoxe dans les siècles XVI ^e et XVII ^e en Transylvanie	32
FRANCISC PAP, Unele agricole în comerțul extern clujean (prima jumătate a secolului XVII)	33
Outils agricoles dans le commerce extérieur de Cluj	40
REMUS CÂMPEANU, Contribuții la istoria intelectualității române din Transilvania în secolul al XVIII-lea	41
Contributions to the history of the Romanian intelligentsia of Transylvania in the 18th century	58
LIVIU BOTEZAN, Robota, cauză a participării țărănimii transilvănene la revoluția din 1848 - 1849	59
IOAN MAZERE - GELU NEAMȚU, Evenimentele de la Luna Arieșului din septembrie 1848 (II)	91
MELINDA MITU, Revoluția română de la 1848 - 1849 din Transilvania oglindită în gazeta "Márctzius Tizenötödike" (II)	129
La révolution roumaine de 1848-1849 de Transylvanie reflétée dans le journal "MÁRCZIUS TIZENÖTÖDIKE" ("QUINZE MARS")(II)	144
DUMITRU SUCIU, Mentalități europene în gândirea și acțiunea politică a românilor din Transilvania față de unele realități din propria mișcare națională și din România în secolul al XIX-lea (II)	145
EUGENIA GLODARIU - CONSTANTIN I. STAN, Congresele naționalităților asuprite din Austro-Ungaria și rolul lor în lupta pentru independență și unitate națională (1918)	161
The congresses of the oppressed nationalities from Austro-Hungary and their rôle in the struggle for independence and national unity (1918)	172
IOAN SILVIU NISTOR, Școala de conducători tehnici electromecanici din Cluj. Statutul dobândit și demersurile întreprinse pentru îmbunătățirea acestuia în sistemul învățământului tehnic (1919-1929)	173
L'école de conducteurs techniques électromécaniciens de Cluj	192
LUDOVIC BÁTHORY, Asociațiile patronale industriale din România după primul război mondial (1918-1930)	193

SANDA SALONTAI, Lettnerul în biserica medievală	207
Le jubé dans l'église médiévale	212
CORNEL CRĂCIUN, Viața culturală și reclama în Gherla și Huedin. Considerații privind perioada interbelică	221
La vie culturelle et la reclame à Gherla et Huedin	233
ANDRÁS KISS, Documente create de locurile de adevărire din Transilvania	239
The charters/documents emitted by the Transylvanian loca credibilia	247
IOAN LUMPERDEAN, Tradiție și inovație în câmpul cercetărilor privind vocabularul istoric	249
NOTE ȘI DISCUȚII	263
NICOLAE SABĂU, Descrierea Cetății Făgărașului în două manuscrise din secolul al XVIII-lea	265
La description du château-fort de Făgăraș dans deux manuscrits du XVIII ^e siècle	271
MARIUS PORUMB, Inscricții inedite la Orăștie	275
Inscriptions inédites à Orăștie	276
NICOLAE EDROIU, Un ziar din Luxemburg ("Journal Historique et Littéraire", 1785) despre răscoala lui Horea	279
Eine Zeitung aus Luxemburg ("Journal historique et littéraire", 1785) über Horeas Aufstand	283
NICOLAE ȘTEIU, Cântecelul patriotice din perioada 1848-1900 și contribuția lor la înlăturarea idealurilor de libertate și unitate națională	285
Les chants patriotiques créés entre 1848 et 1900 et leur contribution à l'accomplissement de l'idéal de liberté et d'unité nationale	292
SIMION RETEGAN, Remedierea unei inechități: îmbunătățirea situației economice a preoților români de pe Pământul Crăiesc în anii 1861-1865	295
Die Verbesserung einer Ungleichheit. Die Tätigkeit der wirtschaftlichen Ausstattung der rumänischen Kirchen vom Königlichen Boden in den Jahren 1861-1865	300
LIVIU GROZA, Statutul pentru înființarea Bibliotecii Asociației Învățătorilor din regimentul grăniceresc Caransebeș	301
Das Gründungsstatut der Bibliothek des Lehrerverbandes aus dem Grenzerregiment Karansebesch	312
NICOLAE CORDOȘ, Societatea revoluționară română (1893-1894)	313
La société révolutionnaire roumaine (1893-1894)	319
EMIL LAZĂR, Concert pentru un monument Eminescu la Cluj	323
Concert pour un monument Eminescu à Cluj	328
MIRCEA POPA, Din lucrările nepublicate ale lui Andrei Veres	335

Quelques écrits inédits de Andrei Veres	345
ELA COSMA, Heinrich von Wlislöcki	347
GELU NEAMȚU, Contribuția lui Coriolan Suciu la cercetarea revoluției din 1848 în Transilvania	351

MUZEOGRAFIE. RESTAURARE. CONSERVARE.

OCROTIREA PATRIMONIULUI MUZEAL 355

ANA MARIA SZÓKE, Țesături de artă în colecția de textile a Muzeului Național de Istorie a Transilvaniei (secolele XVII-XVIII) (I)	357
---	-----

Artistic textiles in the collections of the National History Museum of Transylvania (17th - 18th centuries)	362
--	-----

GABRIELA MIRCEA, Restaurarea bunurilor istorice cu suport de hârtie	363
--	-----

La restauration des documents sur papier	366
--	-----

LIVIA CĂLIAN, Despre starea Cabinetului numismatic al Muzeului Național de Istorie a Transilvaniei (1992-1993)	371
---	-----

About the numismatics collection of the National History Museum of Transylvania (1992-1993)	378
--	-----

RECENZII 379

LIDIA GROSS, Convergențe transilvane	381
--	-----

PRESCURTĂRI BIBLIOGRAFICE 383

ABRÉVIATIONS BIBLIOGRAPHIQUES	383
---	-----